

Szczegółowy przedmiotowy system oceniania do podręcznika *Słowa z uśmiechem* klasa 4

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Rozdział I Przygody dnia codziennego					
„Do zobaczenia, wakacje... Wracamy do szkoły!”. René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, <i>Nowe przygody Mikołajka</i> (fragment)	wymienia postacie z opowiadania czyta ze zrozumieniem informacje o autorze oraz ilustratorze tekstu formułuje obietnicę w formie zdania pojedynczego	zna pojęcie <i>bohater</i> podaje nazwisko autora oraz nazwisko ilustratora tekstu formułuje obietnicę w formie wypowiedzenia złożonego	wyjaśnia pojęcie <i>bohater</i> podaje dodatkowe informacje o autorze tekstu formułuje rady	wskazuje głównego bohatera i określa jego rolę wyjaśnia rolę autora tekstu oraz rolę ilustratora formułuje rady, dbając o jednolitość stylistyczną wypowiedzi używa we właściwym kontekście słowa <i>kreatywny</i>	opisuje przedmioty, proponując twórcze i nietypowe podejście do ich funkcji

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Bohaterowie twoich lektur przedstawiają się – radę dla mówiących	wypisuje formy powitania z tekstu przedstawia się, podając podstawowe informacje o sobie	cytuje słowa prezentacji z tekstu przedstawia się w kilku zdaniach, podając bardziej szczegółowe informacje o sobie	dopasowuje formy powitania i przedstawiania się do różnych sytuacji komunikacyjnych opowiada o swoich zainteresowaniach	omawia zasady grzeczności obowiązujące w sytuacji powitania i przedstawiania się przedstawia się w sytuacji oficjalnej i nieoficjalnej	objaśnia funkcję komunikacji niewerbalnej w sytuacji powitania omawia sposoby powitania i przedstawiania się w różnych kręgach kulturowych
A, be, ce ... uczę się. Zabawa literami. Alfabet	zna kolejne litery alfabetu układa wyrazy w kolejności alfabetycznej przy niewielkim wsparciu nauczyciela	wymienia bezbłędnie kolejne litery alfabetu układa samodzielnie wyrazy w kolejności alfabetycznej	wymienia dwuznaki stosowane w polskim piśmie wykorzystuje znajomość alfabetu do zadań praktycznych	układa teksty ułatwiające zapamiętanie alfabetu używa ze zrozumieniem terminów <i>pierwodruk, autograf, rękopis</i> posługuje się związkiem frazeologicznym <i>być alfą i omegą</i> we właściwym kontekście	swobodnie i twórczo wykorzystuje posiadaną wiedzę na temat alfabetu w różnych sytuacjach problemowych

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Aby odróżnić literę od głoski, wystarczy choć trochę znać język polski. Głoska a litera	zna pojęcia <i>głoska</i> i <i>litera</i> dzieli wyrazy o prostej budowie na litery i głoski	wymienia różnice między głoską a literą dzieli wyrazy z dwuznakami na litery i głoski	podaje przykłady wyrazów z dwuznakami dzieli wyrazy ze spółgłoskami miękkimi i zmiękczoneymi na litery i głoski	podaje przykłady wyrazów o różnej liczbie liter i głosek analizuje wpływ pojedynczych głosek na znaczenie słów	swobodnie i twórczo wykorzystuje posiadaną wiedzę na temat liter i głosek w różnych sytuacjach problemowych
Nasze fonetyczne troski... Samogłoski i spółgłoski	wie, że głoski dzielą się na samogłoski i spółgłoski	wymienia wszystkie samogłoski w języku polskim, odróżnia samogłoski od spółgłosek	objaśnia różnicę w wymowie spółgłosek i samogłosek	objaśnia funkcję samogłosek w tworzeniu wyrazów	kreatywnie wykorzystuje wiedzę na temat samogłosek i spółgłosek w tworzeniu gier i zabaw językowych
„Co się może zdarzyć, gdy głowa pełna marzeń?” Joanna Kulmowa, <i>Marzenia</i>	zna pojęcie <i>wers</i> określa swój stosunek do szkoły opowiada w kilku zdaniach o swoich marzeniach	objaśnia pojęcie <i>wers</i> określa stosunek osoby mówiącej do szkoły opowiada, o czym można marzyć w szkole	cytuje wersy wiersza wymienia przyczyny niechęci osoby mówiącej do szkoły cytuje fragmenty wiersza na temat wyglądu i zachowania marzeń z wiersza	porównuje układ zapisu wiersza i prozy, wymienia różnice objaśnia fragmenty tekstu o przenośnym znaczeniu opisuje marzenie w sposób metaforyczny	analizuje tekst na poziomie metaforycznym

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Pierwsza pomoc w szkolnych wypadkach”. Słownik ortograficzny	korzysta ze słownika ortograficznego w celu poprawnego zapisu wyrazów	analizuje budowę słownika ortograficznego	analizuje sposób zapisu haseł w słowniku ortograficznym	analizuje sposób zapisu skrótów oraz innych informacji w słowniku korzysta ze słownika internetowego	sprawnie posługuje się słownikiem ortograficznym, korzystając swobodnie ze skrótów, odsyłaczy i innych informacji
„Dzieci listy piszą... zabawne potyczki z epistolografią”. List – rady dla piszących Grzegorz Kasdepke, <i>List</i> (fragment)	prezentuje bohaterów opowiadania czyta ze zrozumieniem rady dla piszących list tradycyjny i e-mail pisze krótki, komunikatywny list tradycyjny oraz e-mail na dowolny temat	opowiada krótko o najważniejszych zdarzeniach z opowiadania omawia rady dla piszących list tradycyjny pisze poprawny kompozycyjnie list tradycyjny oraz e-mail na zadany temat	wymienia powody wzmożonej korespondencji listownej i e-mailowej omawia rady dla piszących e-mail pisze list tradycyjny oraz e-mail na zadany temat, uwzględnia wymogi formy wypowiedzi	wyjaśnia przyczyny zachowania bohaterów omawia zasady grzeczności stosowane w korespondencji wskazuje różnice między listem tradycyjnym i e-mailem pisze poprawne językowo, kompozycyjnie i stylistycznie listy w formie tradycyjnej i elektronicznej	pisze poprawne językowo i konstrukcyjnie listy tradycyjne i elektroniczne cechujące się nietypowym, oryginalnym podejściem do tematu

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
I kłopoty sprawić może, lecz ćwiczenie ci pomoże. O różnych funkcjach głoski <i>i</i>	wie, że <i>i</i> jest samogłoską, może tworzyć wyrazy, podaje przykłady tej funkcji	wie, że <i>i</i> zmiękcza spółgłoski, podaje przykłady tej funkcji	objaśnia, kiedy <i>i</i> oznacza samogłoskę, a kiedy jest znakiem miękkości, podaje przykłady tych funkcji	podaje przykłady, kiedy <i>i</i> oznacza samogłoskę, a jednocześnie jest znakiem miękkości	formułuje twórcze uwagi i przemyślane wskazówki ułatwiające innym uczniom zapamiętanie funkcji głoski <i>i</i>
Pa-lu-szek i głów-ka to szkol-na wy-mów-ka. O sylabach	zna pojęcie <i>sylaba</i> dzieli wyrazy na sylaby	objaśnia pojęcie <i>sylaba</i> wie, że ośrodkiem sylaby jest samogłoska	zna zasady przenoszenia wyrazów do następnej linii	poprawnie przenosi wyrazy do następnej linii, dzieląc je na sylaby	swobodnie i twórczo wykorzystuje posiadaną wiedzę na temat podziału wyrazów na sylaby w różnych sytuacjach problemowych
„Igrzyska ortograficzne”. Pisownia wyrazów z <i>rz</i>	dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>rz</i> w podanym zestawie ortogramów	zna reguły pisowni <i>rz</i>	stara się stosować reguły pisowni <i>rz</i> w podanym zestawie ortogramów	poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>rz</i> w podanym zestawie ortogramów	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>rz</i>

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Co by tu jeszcze zrobić, koledzy, co by tu zrobić?”. Czasownik i jego znaczenia	wymienia pytania, na które odpowiada czasownik wie, że czasownik jest odmienną częścią mowy	rozpoznaje czasownik wśród innych części mowy rozpoznaje i tworzy formy liczby pojedynczej i mnogiej czasownika rozpoznaje i tworzy formę czasu przeszłego czasownika	wie, że czasownik nazywa czynności i stany rozpoznaje i tworzy formę osoby czasownika odmienia czasownik przez osoby	odróżnia czynności od stanów stosuje poprawne formy gramatyczne czasownika stosuje świadomie formy czasu przeszłego i teraźniejszego czasownika w opowiadaniu	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące znaczenia i odmiany czasowników
„O ekscentrykach przy okazji bezokolicznika”. Formy osobowe i nieosobowe czasownika	wie, że czasownik występuje w formie osobowej i nieosobowej podaje przykłady bezokoliczników	rozdzieli czasowniki w formie osobowej i nieosobowej wie, że wymawiane tak samo zakończenia -źć, -ść są zapisywane w różny sposób	przekształca formę osobową czasownika na bezokolicznik i odwrotnie zna i stosuje zasady pisowni -źć, -ść, -ć w zakończeniach bezokolicznika	dopasowuje czasowniki w bezokoliczniku do wybranych frazeologizmów poprawnie zapisuje zakończenia bezokolicznika	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące osobowych i nieosobowych form czasowników

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Kłopotliwa wizyta z myślą w tle”. Małgorzata Musierowicz, <i>Szósta klepka</i> (fragment)	wymienia zapamiętanych bohaterów opowiada krótko o głównym zdarzeniu w tekście omawia zdarzenia przedstawione na ilustracjach	wymienia wszystkich bohaterów tekstu zna pojęcie <i>zdarzenie</i> nadaje tytuły rysunkom	określa rolę poszczególnych bohaterów w przygotowaniach do wizyty objaśnia pojęcie <i>zdarzenie</i> nadaje tytuły wszystkim rysunkom	wyjaśnia przyczyny zdenerwowania państwa Żaków objaśnia, w jaki sposób wybrane zdarzenie z tekstu wpłynęło na zmianę sytuacji bohaterów nadaje jednorodne stylistycznie tytuły wszystkim rysunkom	tworzy oryginalny pod względem treści i formy poradnik tematyczny

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Napisać plan ramowy? Z Pippi to frajda nie z tej ziemi! Plan ramowy – rady dla piszących Astrid Lindgren, <i>Pippi Pończoszanka</i> (fragment)	czyta uważnie tekst zna pojęcie <i>opis</i> dopasowuje większość tytułów do odpowiadających fragmentów tekstu przy wsparciu nauczyciela skraca większość wypowiedzi czyta rady dla piszących plan ramowy zapisuje plan ramowy odtwórczy uwzględniający większość zdarzeń	formułuje pytania do tekstu objaśnia pojęcie <i>opis</i> dopasowuje wszystkie tytuły do odpowiadających im fragmentów tekstu samodzielnie skraca większość wypowiedzi zapisuje plan ramowy odtwórczy uwzględniający wszystkie zdarzenia	cytuje fragmenty tekstu wyszukuje elementy opisu w tekście porządkuje większość podanych zdarzeń zgodnie z chronologią samodzielnie skraca wszystkie wypowiedzi zapisuje plan w formie wypowiedzi bez czasownika	ocenia prawdziwość twierdzeń dotyczących tekstu opisuje elementy wyglądu bohaterki porządkuje wszystkie podane zdarzenia zgodnie z chronologią tworzy jednolite językowo wypowiedzi w różnych formach	opisuje bohaterkę, wykorzystując informacje spoza tekstu, stosując funkcjonalnie różnorodne środki językowe
„Dobry żart tynfa wart”. Pisownia wyrazów z ż	dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni ż w podanym zestawie ortogramów	zna reguły pisowni ż	stara się stosować reguły pisowni ż w podanym zestawie ortogramów	poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni ż w podanym zestawie ortogramów poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni ż	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni ż

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Kto ma pilota, ten ma władzę. Maciej Wojtyszko, <i>Bolek i Lolek. Straszne skutki oglądania telewizji</i> (fragment) – radę dla czytających	czyta tekst w sposób umożliwiający zrozumienie treści wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu formułuje krótką wypowiedź wyrażającą prośbę wypowiada się na temat swoich doświadczeń związanych z oglądaniem telewizji	czyta poprawnie tekst, wyznacza granice zdań czyta poprawnie wypowiedzi bohaterów tekstu, oddając ich uczucia i emocje formułuje kulturalną wypowiedź wyrażającą prośbę wypowiada się na temat zasad oglądania telewizji w swoim domu	czyta płynnie tekst, zwraca uwagę na znaki interpunkcyjne, podkreśla głosem ważne słowa porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora formułuje wypowiedź wyrażającą prośbę i podaje jej uzasadnienie ocenia, jak oglądanie telewizji wpłynęło na zachowanie bohaterów opowiadania	czyta tekst, stosuje odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści objaśnia pojęcie <i>dialog</i> i omawia sposób jego zapisu w tekście dobiera przemyślane argumenty uzasadniające prośbę objaśnia komizm sytuacji przedstawionej w opowiadaniu	twórczo wykorzystuje w swoich pracach i projektach informacje wyszukane w sieci
„Tańczę, śpiewam i maluję, czyli jak się relaksuję”. Czas teraźniejszy czasowników	zna pojęcie <i>czas teraźniejszy czasownika</i> używa <i>nie</i> z czasownikami w przeczeniach	wyszukuje i wskazuje czasowniki w czasie teraźniejszym zna regułę pisowni <i>nie</i> z czasownikami	odmienia według wzoru czasowniki w czasie teraźniejszym przez osoby i liczby stara się stosować reguły pisowni <i>nie</i> z czasownikami	zapisuje poprawne formy gramatyczne czasowników w czasie teraźniejszym zapisuje poprawnie <i>nie</i> z czasownikami	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje posiadaną wiedzę na temat czasu teraźniejszego czasowników poprawnie używa w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych trudnych form czasowników w czasie teraźniejszym

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Nie dajmy się zaczarować telewizorom”. Stanisław Grochowiak, <i>Telewizor</i>	wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące wyobraźni wypowiada się na temat wyobraźni na podstawie własnych doświadczeń prezentuje w krótkiej wypowiedzi ulubiony program telewizyjny	cytuje fragmenty wiersza dotyczący wyobraźni wyszukuje w tekście konkretne rzeczy, ukazane w nietypowym kontekście prezentuje ulubiony program, uzasadnia wybór	podaje synonimy rzeczownika <i>wyobraźnia</i> wymienia filmy przywołane w wierszu, nadaje im tytuły wymienia korzyści i zagrożenia wynikające z oglądania telewizji	wyjaśnia znaczenie słowa <i>wyobraźnia</i> wybiera tezę najtrafniej oddającą sens wiersza omawia w kontekście wiersza zagrożenia związane z oglądaniem telewizji	wyraża własny punkt widzenia na temat programów telewizyjnych, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska
„Wehikułem czasu w...”. Czas przeszły czasowników	zna pojęcie <i>czas przeszły czasownika</i> wie, że czasowniki w czasie przeszłym występują w różnych rodzajach	wyszukuje i wskazuje czasowniki w czasie przeszłym wie, że czasowniki w czasie przeszłym odmieniają się przez osoby, liczby i rodzaje	odmienia czasowniki przez rodzaje zapisuje poprawnie <i>nie</i> z czasownikami	funkcjonalnie używa form czasu przeszłego w tekście przekształca wypowiedzenia, stosując odpowiednie formy rodzaju czasownika	wykorzystuje twórczo i funkcjonalnie posiadaną wiedzę na temat czasu przeszłego czasowników poprawnie używa w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych trudnych form czasowników w czasie przeszłym

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Tajemnica goni tajemnicę”. Liliana Bardijewska, <i>Dom ośmiu tajemnic</i> (fragment)	wymienia kolejne zdarzenia z tekstu zna pojęcie <i>narrator</i> wypowiada się na temat sposobu rozwiązywania sporów	opowiada o zdarzeniach z tekstu objaśnia pojęcie <i>narrator</i> zna pojęcie <i>argument</i>	określa precyzyjnie miejsca zdarzeń objaśnia pojęcie <i>narracja</i> objaśnia funkcję argumentu w wypowiedzi	wykorzystuje informacje z przypisów w opowiadaniu o zdarzeniach analizuje wiedzę narratora o zdarzeniach i bohaterze formułuje wypowiedź zawierającą argumenty odwołujące się do doświadczenia ucznia	wyszukuje w tekście informacje wyrażone pośrednio (ukryte) na temat stanu i uczuć bohatera wyraża własny punkt widzenia na temat sposobu rozwiązywania sporów, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska
„Czy wróżka prawdę ci powie?”. Czas przyszły czasowników	zna pojęcie <i>czas przyszły czasownika</i> tworzy formy czasu przyszłego czasowników	wyszukuje i wskazuje czasowniki w czasie przyszłym wie, że czas przyszły ma formę prostą i formę złożoną zapisuje poprawnie <i>nie</i> z czasownikami	odmienia przez osoby i liczby czasowniki w czasie przyszłym w formie prostej i złożonej wie, że czasownik może mieć tylko jedną z form czasu przyszłego: prostą lub złożoną	odmienia czasowniki w czasie przyszłym przez rodzaje stosuje poprawne formy gramatyczne czasowników w czasie przyszłym	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje posiadaną wiedzę na temat czasu przyszłego czasowników

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Zobaczyć ducha”. Anna Onichimowska, <i>Duch starej kamienicy</i> (fragment)	• podaje najistotniejsze informacje o głównym bohaterze • określa czas i miejsce zdarzeń • wyodrębnia zdarzenia • zna pojęcie <i>świat przedstawiony</i>	• przedstawia głównego bohatera • wymienia na podstawie definicji elementy świata przedstawionego	• wyjaśnia, na czym polega odmienność bohatera • objaśnia pojęcie <i>świat przedstawiony</i> • zna pojęcie <i>fikcja literacka</i>	• pisze informację na temat bohatera do publikacji tematycznej • wyjaśnia funkcję autora i funkcję narratora • analizuje różnice między światem rzeczywistym a fikcją literacką	• twórczo wykorzystuje w swoich pracach i projektach informacje wyszukane w internecie
„Latać każdy może - jeden lepiej, drugi ...”. Janusz Christa <i>Kajko i Kokosz. Szkoła latania</i> (fragment)	• czyta ze zrozumieniem komiks • omawia elementy świata przedstawionego w utworze • czyta informacje na temat komiksu • tworzy jeden rysunek komiksowy	• omawia sposób zapisu wypowiedzi i myśli bohaterów komiksu • wskazuje konsekwencje zdarzeń • podaje najważniejsze informacje o historii polskiego komiksu	• wskazuje słowa narratora oraz określa sposób oddania ruchu postaci w komiksie • omawia reakcje bohaterów na niespodziewane zdarzenie • uzupełnia zdanie definiujące komiks • tworzy prosty komiks na podstawie lektury	• uzasadnia przyczyny zapisu niektórych wyrazów wielkimi literami • prezentuje humorystyczne elementy opowieści, określa typ komizmu • prezentuje informacje na temat popularnych serii komiksowych	• tworzy komiks cechujący się ciekawym ujęciem tematu i bogactwem środków charakterystycznych dla tego tekstu kultury

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Przygody są po to, by o nich opowiadać”. Opowiadanie odtwórcze – rady dla piszących	• czyta rady dla piszących opowiadanie • zna kompozycję opowiadania • zna pojęcie <i>akapit</i> • przy wsparciu nauczyciela pisze krótkie opowiadanie odtwórcze	• zna określenia czasu charakterystyczne dla różnych części kompozycyjnych opowiadania • omawia informacje zamieszczone w kolejnych akapitach tekstu • pisze krótkie opowiadanie odtwórcze, korzystając z rad dla opowiadających	• zna funkcję związków przyczynowo-skutkowych w opowiadaniu • rozumie funkcję akapitu w tekście • pisze rozbudowane opowiadanie odtwórcze	• dostrzega wpływ środków językowych na narrację • konsekwentnie stosuje podział na akapity w swojej wypowiedzi • pisze poprawne językowo i kompozycyjnie opowiadanie odtwórcze	• pisze bezbłędne językowo opowiadanie – oryginalne pod względem treści i stylu

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Rozdział II Świąteczne nastroje					
„Rodzinny detektyw na tropie”. Jan Twardowski, <i>Nowe patyki i patyczki</i> (fragment)	stosuje podstawowe słownictwo nazywające pokrewieństwo zna pojęcie <i>zdrobnienie</i> przedstawia w uproszczonej formie graficzny obraz historii swojej rodziny	tworzy zdrobnienie od podstawowej formy imienia wykonuje schematyczne, niezbyt rozbudowane drzewo genealogiczne	sporządza listę członków bliższej i dalszej rodziny bohatera podaje przykłady zdrobnień innych niż imiona wykonuje rozbudowane drzewo genealogiczne	prezentuje rodzinę bohatera opowiadania, używając w poprawnym kontekście różnych słów określających pokrewieństwo tworzy różne zdrobnienia jednej formy imienia wykonuje drzewo genealogiczne uzupełnione rysunkami lub zdjęciami członków swojej rodziny	wykonuje oryginalne pod względem formy drzewo genealogiczne, zawierające ciekawe rozwiązania graficzne
„Kto i co się schowało na zdjęciu, które przetrwało?”. Rzeczownik i jego znaczenia	zna pojęcie <i>rzeczownik</i>	wie, na jakie pytania odpowiada rzeczownik podaje rzeczowniki nazywające osoby o przeciwstawnych cechach	rozpoznaje rzeczownik wśród innych części mowy podaje różne znaczenia tego samego rzeczownika	wyróżnia kategorie znaczeniowe rzeczownika stosuje synonimy	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące rzeczownika i jego znaczenia

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Wpadam do Soplicowa jak w centrum polszczyzny, tam się człowiek napije, nadysze ojczyzny”. Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> (fragment)	czyta z uwagą zamieszczony w podręczniku fragment <i>Pana Tadeusza</i> wyszukuje informacje na temat czasu powstania wskazanych dzieł malarskich	nadaje tytuł fragmentowi utworu wypowiada się na temat bohaterów historycznych w utworze	opowiada o zdarzeniach z punktu widzenia bohatera tekstu wypowiada się na temat dzieł malarskich w odniesieniu do treści tekstu literackiego	objaśnia pojęcie <i>epopeja narodowa</i> w odniesieniu do omawianego tekstu opisuje bohatera, wykorzystując funkcjonalnie informacje z tekstu	tworzy opowiadanie zainspirowane treścią utworu, twórczo wykorzystując informacje z tekstu oraz inny źródła
„Skarby wyciągnięte z lamusa”. Opis przedmiotu – rady dla piszących	zna kompozycję opisu przedmiotu przy wsparciu nauczyciela tworzy krótki opis przedmiotu	używa ze świadomością celu określeń opisujących przedmioty tworzy krótki opis przedmiotu, korzystając z rad dla opisujących przedmioty	używa ze świadomością celu wyrazów bliskoznacznych oraz określeń wartościujących tworzy opis przedmiotu, używając różnorodnych środków językowych	tworzy poprawny językowo i kompozycyjnie opis przedmiotu	tworzy bezbłędny językowo opis przedmiotu – oryginalny pod względem treści i stylu
„W szkolnej bibliotece szukam w kartotece...”. Liczba i rodzaj rzeczownika	zna pojęcie liczby i rodzaju rzeczownika dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami	rozpoznaje rodzaj rzeczownika na podstawie zaimków wskazujących zna regułę pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami	zna zasadę, że rzeczowniki mają przypisany rodzaj i nie odmieniają się przez rodzaje stara się stosować regułę pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami	tworzy samodzielnie formy podstawowe rzeczownika w celu określenia rodzaju zapisuje poprawnie <i>nie</i> z rzeczownikami	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące liczby i rodzaju rzeczownika

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Mieć szerokie horyzonty”. Rzeczowniki własne i pospolite	wie, że rzeczowniki dzielą się na własne i pospolite zna reguły pisowni rzeczowników własnych i pospolitych	wskazuje rzeczowniki własne zapisuje imiona ludzi, zwierząt i miejsc wielką literą	odróżnia rzeczowniki własne od pospolitych stara się stosować reguły pisowni rzeczowników własnych i pospolitych w podanym zestawie ortogramów	odróżnia poszczególne kategorie rzeczowników własnych i pospolitych zapisuje poprawnie rzeczowniki własne i pospolite w podanym zestawie ortogramów	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje posiadaną wiedzę na temat rzeczowników własnych i pospolitych
„Uczucia w białoczerwonych barwach”. Władysław Bełza, <i>Katechizm dziecka polskiego (Kto ty jesteś?...)</i>	czyta z uwagą wiersz opisuje sytuację przedstawioną na obrazie wyszukuje wskazane informacje w słowniku ortograficznym opisuje precyzyjnie polskie symbole narodowe	określa temat utworu wykorzystuje informacje o historii Polski w analizie utworu poetyckiego objaśnia reguły pisowni wyrazu <i>ojczyzna</i> opisuje polskie symbole narodowe	określa uczucia i emocje wyrażane przez osobę mówiącą wyszukuje informacje z tekstu wyrażone wprost i pośrednio funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat reguł pisowni wyrazu <i>ojczyzna</i> opisuje polskie symbole narodowe	objaśnia znaczenie epitetu, odwołując się do treści utworu analizuje ilustracyjny charakter dzieła malarskiego wyraża opinię, uzasadniając swoje stanowisko opisuje precyzyjnie polskie symbole narodowe	interpretuje treść utworu, odwołując się do kontekstów aksjologicznych

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Dziwne stworzenie w znajome przemienię”. Przymiotnik i jego znaczenia	zna pojęcie <i>przymiotnik</i>	wie, na jakie pytania odpowiada przymiotnik	rozpoznaje przymiotnik wśród innych części mowy	dostrzega stylistyczną funkcję przymiotników	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące przymiotnika i jego znaczenia opisuje postacie literackie, wykorzystując dodatkową wiedzę na ich temat, stosując funkcjonalnie różne przymiotniki
„Ciepłe dni w kolorze śliwkowym”. Liczba i rodzaj przymiotnika	zna kategorie liczby i rodzaju przymiotnika dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>nie</i> z przymiotnikami	odmienia przymiotnik przez liczby i rodzaje zna regułę pisowni <i>nie</i> z przymiotnikami	dopasowuje formę przymiotnika do formy rzeczownika stara się stosować regułę pisowni <i>nie</i> z przymiotnikami	tworzy poprawne formy rodzajowe w liczbie mnogiej przymiotnika zapisuje poprawnie <i>nie</i> z przymiotnikami	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące liczby i rodzaju przymiotnika

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Dźwięki i słowa serce najbliższe”. Józef Wybicki, <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>	nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst wyszukuje w podręczniku informacje o autorze słów <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> oraz dacie ustanowienia tego utworu hymnem państwowym zna pojęcie <i>hymn narodowy</i> cytuje powtarzające się fragmenty hymnu zna pojęcia <i>zwrotka</i> recytuje z pamięci fragmenty <i>Mazurka Dąbrowskiego</i>	wymienia postacie historyczne przywołane w tekście podaje informacje o okolicznościach powstania <i>Pieśni Legionów Polskich we Włoszech</i> objaśnia pojęcie <i>hymn narodowy</i> zna pojęcie <i>refren</i> objaśnia pojęcie <i>zwrotka</i> na podstawie tekstu recytuje z pamięci tekst <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> korzysta z przypisów podczas lektury hymnu	podaje kilka informacji na temat postaci historycznych z hymnu wskazuje osobę mówiącą i uzasadnia swoje zdanie, odwołując się do tekstu oraz informacji w podręczniku wymienia zasady zachowania się podczas słuchania lub wykonywania hymnu objaśnia pojęcie <i>refren</i> dostrzega rytmotwórczą funkcję <i>zwrotki</i> artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji	wie, co łączy postacie historyczne przywołane w tekście hymnu określa sytuację podmiotu lirycznego wymienia okoliczności, w których wykonywany jest hymn państwowy podaje wartości, które zostały przekazane w refrenie hymnu państwowego podejmuje próby głosowej interpretacji recytowanego tekstu	analizuje i interpretuje tekst hymnu, posługując się swobodnie kontekstem historycznym

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Niezręcznie postąpili, błąd szybko naprawili”. Przysłówek i jego znaczenia	zna pojęcie <i>przysłówek</i> wie, że większość przysłówek pochodzi od przymiotników dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>nie</i> z przysłówkami	wie, na jakie pytania odpowiada przysłówek tworzy przysłówki od przymiotników zna reguły pisowni <i>nie</i> z przysłówkami	rozpoznaje przysłówek wśród innych części mowy odróżnia przysłówki pochodzące i nie pochodzące od przymiotników stosuje reguły pisowni <i>nie</i> z przysłówkami	określa funkcje przysłówka używa odpowiednich przysłówek do objaśniania znaczeń frazeologizmów zapisuje poprawnie <i>nie</i> z przysłówkami	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące przysłówka i jego znaczenia
„Człowiek żyje tak długo, jak długo trwa pamięć o nim”. Czesław Janczarski, <i>Kamienna płyta</i> Helena Bechlerowa, <i>Święto Zmarłych</i>	czyta z uwagą wiersze zna pojęcie <i>osoba mówiąca w wierszu</i> przy wsparciu nauczyciela opisuje nagrobek pisarza, przedstawiony na ilustracji	wskazuje w wierszu słowa związane ze świętem Wszystkich Świętych objaśnia pojęcie <i>osoba mówiąca w wierszu</i> wyszukuje informacje o zabytkowej nekropolii	opisuje miejsce przywołane w wierszu wypowiada się na temat osoby mówiącej w wierszu objaśnia reguły dotyczące pisowni słowa cmentarz	wypowiada się na temat treści wierszy, używając słów <i>pamięć, bohaterstwo</i> analizuje różnicę w sposobie wypowiedzi podmiotu lirycznego w obu wierszach ze zrozumieniem i we właściwym kontekście używa nazwy <i>nekropolia</i>	w sposób dojrzały i przemyślany wypowiada się na temat wartości w przywołanych wierszach

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Nadszedł wieczór andrzejkowy. Kto na wróżby jest gotowy?” Pisownia wyrazów z ó	dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni ó w podanym zestawie ortogramów	zna reguły pisowni ó	stara się stosować reguły pisowni ó w podanym zestawie ortogramów	poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni ó w podanym zestawie ortogramów	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni ó
„Skrzydłata kawaleria”. Kazimierz Szymborska, <i>A to historia! Opowiadania z dziejów Polski</i> (fragment)	określa temat opowiadania zna pojęcie <i>geneza</i> opisuje sytuacje przedstawione na obrazach zna pojęcie <i>anegdota</i>	wyszukuje wskazane informacje na mapie ustala kolejność zdarzeń przywołanych w tekście opisuje wygląd husarza, korzystając z różnych źródeł informacji objaśnia znaczenie przydomka	uzasadnia swoje zdanie, odwołując się do tekstu objaśnia pojęcie <i>geneza</i> opowiada o zdarzeniach, wchodząc w rolę fikcyjnej postaci wyciąga wnioski na temat skutków zdarzeń objaśnia treść anegdoty	omawia miejsce i okoliczności zdarzeń na podstawie tekstu i mapy historycznej podaje wyrazy bliskoznaczne do słowa <i>geneza</i> rozpoznaje emocje wyrażone za pomocą różnych form ekspresji malarskiej	analizuje i interpretuje tekst, odwołując się swobodnie do kontekstu historycznego i kulturowego

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Kuchenne szaleństwa babci Urszuli”. Pisownia wyrazów z <i>u</i>	dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>u</i> w podanym zestawie ortogramów	zna reguły pisowni <i>u</i>	stara się stosować reguły pisowni <i>u</i> w podanym zestawie ortogramów	poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>u</i> w podanym zestawie ortogramów	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>u</i>
„Wielkie marzenia o małym psie”. Grzegorz Kasdepke, <i>Różga</i> (fragment)	przedstawia krótko głównego bohatera opowiadania wyjaśnia, co bohater musiał zrobić, aby dostać psa	przedstawia innych bohaterów opowiada o spacerach głównego bohatera zna pojęcie <i>obrazowanie realistyczne</i>	pisze krótką informację o bohaterze w jego imieniu zapisuje najważniejsze szczegóły dotyczące spacerów bohatera objaśnia pojęcie <i>obrazowanie realistyczne</i>	opisuje przeżycia bohatera związane z nietypowym prezentem, ocenia prezent odwołuje się do przykładów z tekstu, objaśniając pojęcie <i>obrazowanie realistyczne</i>	przedstawia własne stanowisko w związku z omawianym problemem, formułuje przemyślane, twórcze uwagi
„Ortograficzne upominki”. Pisownia wyrazów z <i>ó</i> i <i>u</i>	wyszukuje wyrazy z <i>ó</i> i <i>u</i> w podanym zestawie wyrazów korzysta ze słownika ortograficznego	zapisuje wyrazy na mapie mentalnej utrwalającej reguły pisowni <i>ó</i> i <i>u</i>	zapisuje poprawnie większość wyrazów z <i>ó</i> i <i>u</i> w podanym zestawie ortogramów	zapisuje poprawnie wszystkie wyrazy z <i>ó</i> i <i>u</i> w podanym zestawie ortogramów	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>ó</i> oraz <i>u</i>

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Radość świętowania”. Teofil Lenartowicz, <i>Mizerna cicha</i> (fragment)	zna pojęcie <i>kolęda</i> czyta ze zrozumieniem informację o szopkach krakowskich nazywa emocje związane z lekturą tekstu	objaśnia termin <i>kolęda</i> w odniesieniu do tekstu Lenartowicza ocenia funkcję ilustracji opowiada o tradycjach i zwyczajach bożonarodzeniowych obchodzonych w rodzinie	zestawia przeciwstawne określenia z tekstu kolędy porównuje tekst literacki z innym tekstem kultury komentuje informacje na temat wierzeń dotyczących nocy wigilijnej	uzasadnia użycie przeciwstawnych określeń w tekście kolędy wymienia dodatkowe elementy do wzbogacenia szopki tworzy rozbudowane opowiadanie związane tematycznie z Bożym Narodzeniem	tworzy opowieść – oryginalną pod względem treści, formy języka i stylu

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Gdy ze starym spotyka się Nowy Rok”. Ludwik Jerzy Kern, <i>Bajka o Starym i Nowym Roku</i>	wymienia sukces odniesiony w mijającym roku wymienia bohaterów wiersza zna pojęcie <i>przysłowie</i> czyta informacje na temat pisowni świąt, dni świątecznych, obrzędów, zabaw i zwyczajów zapisuje poprawnie jednym sposobem datę dzienną	opowiada o sukcesie odniesionym w odchodzącym roku przedstawia okoliczności spotkania Starego i Nowego Roku z wiersza objaśnia pojęcie <i>przysłowie</i>, odwołuje się do jednego wybranego przykładu zapisuje poprawnie nazwy świąt, zwyczajów i zabaw zapisuje poprawnie dwoma sposobami datę dzienną	opowiada o sposobach świętowania przyścia Nowego Roku opisuje bohaterów wiersza analizuje treść przysłów zapisuje nazwy podanych świąt, zwyczajów i zabaw, dopasowuje do nich daty zapisuje poprawnie różne daty trzema sposobami	podsumowuje mijający rok, analizując osiągnięcia i nabyte doświadczenia konstruuje pytania kierowane do bohaterów wiersza podaje przykłady kilku przysłów omawia różnice w sposobach zapisu dat	tworzy logiczną wypowiedź ustną o charakterze podsumowującym, dbając o poprawność językową, odpowiednią kompozycję i bogate słownictwo

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Niech spełnią się życzenia”. Życzenia – rady dla piszących	czyta informacje o historii kartki pocztowej czyta rady dla piszących życzenia przy wsparciu nauczyciela pisze treść życzeń	wypowiada się na temat preferowanego sposobu składania życzeń pisze życzenia, korzystając z rad dla piszących życzenia	proponuje nazwy dla e-kartek projektuje kartkę noworoczną wraz z życzeniami	tłumaczy tekst życzeń na język ogólnopolski zapisuje bezbłędnie życzenia na zaprojektowanej samodzielnie kartce noworocznej	pisze bezbłędne językowo oraz formalnie życzenia – oryginalne pod względem treści i stylu
Rozdział III Marzenia zwykłe i niezwykłe					
„Podjąć wyzwanie”. Wilhelm Grimm, Jacob Grimm, <i>Królowa pszczół</i> (fragment)	opowiada o emocjach towarzyszących lekturze baśni czyta uważnie notkę biograficzną o braciach Grimm, wymienia bohaterów zdarzeń zna pojęcie <i>wydarzenie fantastyczne</i> zna pojęcie <i>postać fantastyczna</i>	podaje tytuły kilku baśni braci Grimm określa powody podróży starszych braci oraz Głuptaska objaśnia pojęcie <i>wydarzenie fantastyczne</i> objaśnia pojęcie <i>postać fantastyczna</i>	podaje kilka faktów z życia braci Grimm ocenia zachowanie braci oraz Głuptaska w drodze do zamku wskazuje przykłady postaci i zdarzeń fantastycznych w utworze określa, na czym polega szczęśliwe zakończenie baśni	opowiada o życiu i twórczość braci Grimm wymienia cechy bohatera podaje przykłady postaci i wydarzeń fantastycznych w innych utworach literackich podaje przykłady postaci fantastycznych z poznanych utworów literackich	formułuje ocenę moralną bohatera, odwołując się do uniwersalnych wartości etycznych

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Do szczęścia trzeba niewiele...”, gdy się zgubi pantofelek” Charles Perrault, <i>Kopciuszek, czyli pantofelek z popieliczki</i>	• prezentuje bohaterów baśni • wymienia wyrazy przeciwstawne do słów <i>dobro, skromność, pracowitość</i> • nazywa emocje przeżywane przez bohaterkę • wie, że obecność przesłania jest jedną z cech baśni • rozpoznaje baśniowe rekwizyty	• opowiada o życiu bohaterki • zna pojęcie <i>kontrast</i> • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio na temat przyczyn zdarzenia • objaśnia pojęcie <i>przesłanie</i> w odniesieniu do baśni o Kopciusku • opowiada o zdarzeniach związanych z obecnością baśniowych rekwizytów	• opisuje i ocenia zachowanie członków rodziny wobec tytułowej bohaterki • objaśnia pojęcie <i>kontrast</i> • tworzy wypowiedź w formie zaproszenia • charakteryzuje bohaterkę, używając właściwego związku wyrazowego • szczegółowo analizuje informacje umieszczone na plakatach teatralnych	• zestawia cechy bohaterek, ukazując przeciwieństwa ich charakterów i zachowania • używa słowa <i>kontrast</i>, omawiając wygląd postaci z widowiska baletowego • stosuje różne formy ekspresji wygłaszając mowę, w imieniu baśniowej postaci • formułuje na podstawie wierszowanych morałów przesłanie baśni • wyraża opinię, uzasadniając swoje stanowisko	• wykorzystuje w interpretacji tekstu elementy wiedzy o kulturze • tworzy oryginalną pod względem treści, uwspółcześioną wersję baśni
„O bohaterach przy harcerskim ognisku”. Pisownia wyrazów z <i>h</i>	• dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>h</i> w podanym zestawie ortogramów	• zna reguły pisowni <i>h</i>	• stara się stosować reguły pisowni <i>h</i> w podanym zestawie ortogramów	• poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>h</i> w podanym zestawie ortogramów	• przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>h</i>

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Baśniowy przepis na supermana”. Kazimierz Władysław Wójcicki, <i>O Waligórze i Wyrwidębie</i>	wymienia imiona głównych bohaterów, wyjaśnia, dlaczego tak zostali nazwani wyjaśnia pochodzenie magicznych rekwizytów cytuje ogłoszenie króla o nagrodzie za zabicie smoka wymienia dowolny motyw powtarzający się w różnych baśniach	prezentuje bohaterów, omawia ich pochodzenie i źródło niezwykłej siły cytuje fragment prezentujący właściwości magicznych trzewiczków podaje kilka określeń smoka wymienia <i>zdarzenie, postać, przedmiot</i> jako powtarzające się elementy świata przedstawionego w różnych utworach	wymienia innych siłaczy – bohaterów literackich i filmowych wyjaśnia, w jaki sposób bracia wykorzystali moc trzewiczków opowiada o walce braci ze smokiem zna pojęcie <i>motyw wędrowny</i>, podaje przykład motywu wędrownego	opowiada o wyczynach wybranego bohatera filmowego wymienia inny magiczny rekwizyt baśniowy wymyśla sposób pokonania komputerowego smoka objaśnia na przykładach pojęcie <i>motyw wędrowny</i> projektuje grę planszową nawiązującą do świata przedstawionego utworu	twórczo wykorzystuje w swoich pracach i projektach różne konteksty kulturowe dotyczące baśniowych zdarzeń, miejsc i bohaterów
„Strach ma wielkie oczy”. Pisownia wyrazów z <i>ch</i>	dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>ch</i> w podanym zestawie ortogramów	zna reguły pisowni <i>ch</i>	stara się stosować reguły pisowni <i>ch</i> w podanym zestawie ortogramów	poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>ch</i> w podanym zestawie ortogramów	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>ch</i>

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Chciwemu i pół świata mało” Aleksander Puszkina, <i>Bajka o rybaku i rybce</i>	czyta uważnie i analizuje tekst baśni oraz informacje z przypisów opisuje i ocenia zachowanie rybaka oraz jego żony zna pojęcie <i>obrazowanie fantastyczne</i> omawia sytuacje przedstawione na ilustracjach czyta wypowiedzi bohaterów	tworzy plan odtwórczy tekstu określa motywy postępowania żony rybaka objaśnia pojęcie <i>obrazowanie fantastyczne</i> wyszukuje właściwe fragmenty tekstu analizuje wypowiedzi bohaterów pod kątem złamania zasad etykiety językowej	wykorzystuje wiedzę na temat fikcji literackiej w analizie świata przedstawionego utworu objaśnia treść przysłowia w kontekście omawianej historii formułuje przesłanie baśni odczytuje tekst poprzez przekład intersemiotyczny formułuje wniosek na temat szacunku dla odbiorcy wyrażanego poprzez formę językową	objaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze wyraża przemyślany sąd o żonie rybaka i jej postępowaniu funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat cech baśni w analizie tekstu interpretuje przenośne znaczenia wybranych elementów świata przedstawionego utworu formułuje przemyślane rady na temat kultury wypowiedzi	wyraża refleksję na temat wartości materialnych i niematerialnych w kontekście omawianej historii

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Proszę o ciszę! Baśń się tworzy”. Grzegorz Ptak, <i>Oto moja baśń</i> – cykl obrazów	wypowiada się na temat serii obrazów porządkuje obrazy w ustalonej przez siebie kolejności wymienia kilka cech baśni	nadaje postaciom na obrazach imiona tytułuje każdy obraz wymienia większość cech baśni	wybiera postaci kontrastowe układa plan opowieści na podstawie obrazów objaśnia cechy baśni	przypisuje nadzwyczajne umiejętności postaci fantastycznej zapisuje plan opowieści w jednolitej formie wykorzystuje wiedzę o cechach baśni w pracy redakcyjnej inspirowanej obrazami	tworzy oryginalną pod względem treści i stylu baśń inspirowaną serią obrazów
„Czy to bajka, czy nie bajka? Myślcie sobie, jak tam chcecie...”. O różnych wypowiedzeniach i intencjach mówiącego	zna pojęcie <i>wypowiedzenie</i> rozpoznaje wybrane intencje wypowiedzi	objaśnia pojęcie <i>wypowiedzenie</i> stosuje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące w zależności od celu wypowiedzi	wskazuje, czym charakteryzuje się wypowiedzenie tworzy wypowiedzenia pytające dotyczące najważniejszych treści tekstu	omawia cechy charakterystyczne wypowiedzenia, odwołując się do przykładów stosuje różne typy wypowiedzeń w funkcji impresywnej	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzeń w celu precyzyjnego wyrażania intencji wypowiedzi

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Gorące serca dwa”. Hans Christian Andersen, <i>Dzielny ołowiany żołnierz</i>	czyta uważnie notatkę biograficzną o Hansie Christianie Andersenie zna pojęcie <i>uosobienie</i> opowiada o ulubionej baśni	podaje szczegóły dotyczące wyglądu bohaterów objaśnia pojęcie <i>uosobienie</i> wymienia postać, która stanęła na drodze żołnierza i tancerki przedstawia w formie pantomimy scenę z ulubionej baśni Hansa Christiana Andersena	prezentuje w krótkiej wypowiedzi życie i twórczość Hansa Christiana Andersena podaje przykłady uosobienia z tekstu określa motywy działania diabełka, opowiada o kolejnych zdarzeniach oddalających od siebie dwoje bohaterów pisze opowiadanie z udziałem postaci z baśni Andersena	wymienia wszystkie postacie z utworu mające ludzkie właściwości używa pojęcia <i>uosobienie</i> w wypowiedzi dotyczącej bohaterów baśni wyjaśnia znaczenie powiedzenia: <i>miłość aż po grób</i>, wskazuje znak tej miłości w baśni pisze poprawne językowo, kompozycyjnie i ortograficznie opowiadanie z udziałem baśniowych bohaterów	na podstawie analizy dzieła formułuje wnioski o charakterze ogólnym, dotyczące natury świata i człowieka twórczo wykorzystuje w swoich tekstach informacje wyszukane w sieci
„Koniec i kropka – rzekło zdanie”. Znaki interpunkcyjne	stosuje kropkę na końcu wypowiedzi oznajmujących stosuje znak zapytania na końcu wypowiedzi pytających	stosuje kropkę na końcu wypowiedzi rozkazujących zna pojęcie <i>wypowiedzenie wykrzyknikowe</i>	stosuje poprawnie wykrzyknik na końcu wypowiedzi oznajmujących, pytających i rozkazujących dla wyrażenia emocji	stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu wypowiedzi	twórczo wykorzystuje w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych wiedzę na temat funkcji znaków interpunkcyjnych na końcu wypowiedzi

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Ach, co to będzie za bal! Księżę rozsyła zaproszenia”. Zaproszenie – rady dla piszących	wskazuje nadawcę i odbiorcę zaproszenia czyta teksty zaproszeń wysłanych przez różnych baśniowych bohaterów czyta rady dla piszących zaproszenie zamieszczone w podręczniku przy wsparciu nauczyciela pisze jedno zaproszenie	określa okazję z jakiej wysłano zaproszenie rozpoznaje baśniowych bohaterów w jednym z zaproszeń pisze zaproszenie, korzystając z rad dla piszących zaproszenie	używa w poprawnym kontekście różnych wyrazów i związków wyrazowych związanych ze słowem <i>zapraszać</i> ocenia kompletność informacji w zaproszeniu projektuje kartę zaproszenia, zapisuje tekst zaproszenia	odróżnia oficjalny i nieoficjalny charakter zaproszenia zapisuje bezbłędnie tekst zaproszenia na zaprojektowanej samodzielnie karcie	pisze bezbłędne językowo oraz formalnie zaproszenie – oryginalne pod względem treści i stylu
„Kto hałasuje w teatralnych garderobach?”. Pisownia wyrazów z <i>h</i> i <i>ch</i>	wyszukuje wyrazy z <i>h</i> i <i>ch</i> w podanym zestawie wyrazów korzysta ze słownika ortograficznego	zapisuje wyrazy na mapie mentalnej utrwalającej reguły pisowni <i>h</i> i <i>ch</i>	zapisuje poprawnie większość wyrazów z <i>h</i> i <i>ch</i> w podanym zestawie ortogramów	zapisuje poprawnie wszystkie wyrazy z <i>h</i> i <i>ch</i> w podanym zestawie ortogramów	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>h</i> oraz <i>ch</i>

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Groch z kapustą, czyli baśnie na wesoło”. Bohdan Butenko, <i>Jaś i Małgosia</i> (fragment)	wymienia najważniejsze postacie z opowiadania opowiada o przygodzie Jasia i Małgosi z utworu Bohdana Butenki wyraża opinię na temat opowieści o Jasiu i Małgosi	wymienia wszystkich bohaterów opowiadania wskazuje fragmenty opowiadania zgodne z powszechnie znaną wersją baśni uzasadnia swój punkt widzenia na temat opowiadania	przyporządkowuje bohaterów opowiadania do różnych baśni, z których oni pochodzą wyjaśnia, na czym polegają zmiany wprowadzone przez autora do treści baśni o Jasiu i Małgosi wymienia elementy zabawne w opowiadaniu	porównuje postacie z opowiadania z ich literackimi pierwowzorami analizuje fragmenty, w których narrator wypowiada się na temat tworzenia baśni tworzy dalszy ciąg opowiadania utrzymany w konwencji gry literackiej	wyraża własny punkt widzenia na temat tekstu literackiego, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska tworzy oryginalne pod względem formy i treści opowiadanie utrzymane w konwencji gry literackiej
„W pałacowych komnatach...”. Zdania i równoważniki zdań	zna pojęcie <i>zdanie</i> zna pojęcie <i>wypowiedzenie bez osobowej formy czasownika</i> tworzy zdania według wzoru	objaśnia pojęcie <i>zdanie</i> objaśnia pojęcie <i>wypowiedzenie bez osobowej formy czasownika</i> zna pojęcie <i>równoważnik zdania</i> tworzy wypowiedzenia bez osobowej formy czasownika według wzoru	rozpoznaje w tekście zdania i wypowiedzenia bez osobowej formy czasownika objaśnia pojęcie <i>równoważnik zdania</i> przekształca wypowiedzenia bez osobowej formy czasownika na zdania i odwrotnie	rozpoznaje w tekście równoważnik zdania stosuje wypowiedzenia bez osobowej formy czasownika w zapisie planu opowieści	świadomie i swobodnie stosuje wiedzę na temat zdania i jego równoważnika w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Mówisz i masz – magia czerwonego krzesła”. Andrzej Maleszka, <i>Magiczne drzewo</i> (fragment)	wymienia bohaterów zdarzeń opowiada o jednym życzeniu spełnionym przez czerwone krzesło przypomina kilka cech baśni	określa czas i miejsce zdarzeń wymienia wszystkie życzenia spełnione przez czerwone krzesło wymienia cechę baśni, którą można znaleźć w tekście	sporządza plan wydarzeń wymienia wszystkie cechy baśni występujące w tekście Andrzeja Maleszki	określa przyczyny i skutki zdarzeń uzasadnia, że wydarzenia fantastyczne rozgrywają się współcześnie	tworzy poprawny językowo, oryginalny pod względem treści i stylu opis przedmiotu
„Zgubiłem, kupię, zamienię... Napisz zatem ogłoszenie!”. Ogłoszenie – rady dla piszących	czyta z uwagą ogłoszenia rozpoznaje baśniowe rekwizyty na zdjęciach czyta rady dla piszących ogłoszenie przy wsparciu nauczyciela pisze ogłoszenie	określa baśniowe rekwizyty odpowiednimi przymiotnikami tworzy ogłoszenie, korzystając z rad dla piszących ogłoszenie	przyporządkowuje rekwizyty do właściwych baśni formułuje pytania dotyczące treści ogłoszeń	ocenia kompletność informacji w ogłoszeniach pisze ogłoszenie charakteryzujące się zwięzłością i poprawnością formy	formułuje twórcze uwagi i przemyślane wskazówki ułatwiające innym uczniom pracę redakcyjną

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Ważny jestem niesłuchanie...”. Podmiot i orzeczenie – związek główny w zdaniu	zna pojęcie <i>orzeczenie</i> zna pojęcie <i>podmiot</i> posługuje się terminami <i>podmiot, orzeczenie</i>	objaśnia pojęcie <i>orzeczenie</i> objaśnia pojęcie <i>podmiot</i>	rozpoznaje w zdaniu orzeczenie rozpoznaje w zdaniu podmiot wyodrębnia związek główny w zdaniu	tworzy poprawne związki główne w swoich wypowiedziach tworzy wypowiedzenia, w których informację o podmiocie przekazuje forma orzeczenia	twórczo wykorzystuje wiedzę na temat orzeczenia i podmiotu oraz funkcji tych części zdania w wypowiedzeniu funkcjonalnie stosuje synonimiczne rzeczowniki w funkcji podmiotu
„Bale, maskarady i inne karnawałowe niezwykłości”. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>nie</i> w podanym zestawie ortogramów	zna reguły pisowni <i>nie</i> z czasownikiem, rzeczownikiem, przymiotnikiem, przysłówkiem	stara się stosować reguły pisowni <i>nie</i> z czasownikiem, rzeczownikiem, przymiotnikiem, przysłówkiem w podanym zestawie ortogramów	poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>nie</i> w podanym zestawie ortogramów	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>nie</i>

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Zasięgnąć języka...”. Zdania pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte	zna pojęcie <i>zdanie pojedyncze nierozwinięte</i> zna pojęcie <i>zdanie pojedyncze rozwinięte</i> wie, że zdanie pojedyncze zawiera jedno orzeczenie	objaśnia pojęcie <i>zdanie pojedyncze nierozwinięte</i> zna pojęcie <i>zdanie pojedyncze rozwinięte</i> objaśnia budowę zdania pojedynczego rozpoznaje określenia podmiotu i orzeczenia	rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte i zdanie pojedyncze nierozwinięte formułuje pytania, na które odpowiadają określenia	tworzy zdanie pojedyncze rozwinięte i zdanie pojedyncze nierozwinięte odróżnia zdania pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte świadomie rozwija zdanie w celu wzbogacenia treści wypowiedzenia	świadomie i swobodnie stosuje wiedzę na temat zdań pojedynczych rozwiniętych i nierozwiniętych w dłuższych wypowiedziach ustnych i pisemnych

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Rozdział IV Karuzela z uczuciami					
Bądź mądry, pisz wiersze... O poezji i poezjowaniu”. Joanna Kulmowa, <i>Moje próżnowanie</i>	czyta uważnie tekst wiersza wie, że tekst wiersza jest podzielony na wersy rozumie, że wiersz może mieć formę ciągłą lub stroficzną	cytuje fragmenty na temat okoliczności powstawania wierszy zna pojęcie <i>wiersz</i> rozpoznaje formę ciągłą i stroficzną wiersza	opowiada, jak powstają wiersze poetki objaśnia pojęcie <i>wiersz</i>, określa w nim rolę osoby mówiącej	określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu objaśnia dwa różne znaczenia słowa <i>wiersz</i> w kontekście utworu <i>Moje próżnowanie</i>	odczytuje i wyjaśnia przenośne sensory utworu poetyckiego
„Bawimy się w rymy, zabawa to łatwa...”. Stanisław Grochowiak, <i>Wyliczanka</i>	czyta informację o jednej z najstarszych polskich rymowanek zna pojęcie <i>rym</i> wyodrębnia jeden poetycki obraz w wierszu zna pojęcie <i>ożywienie</i>	recytuje dowolną dziecięcą wyliczankę – rymowankę, wskazuje w niej podobnie brzmiące wyrazy objaśnia pojęcie <i>rym</i> wyodrębnia obrazy poetyckie w wierszu objaśnia pojęcie <i>ożywienie</i>	podaje przykłady rymujących się wyrazów nadaje tytuły obrazom poetyckim z wiersza wyszukuje w tekście przykłady ożywień	określa rolę rymów w wierszu wyjaśnia różnicę pomiędzy wierszem a wyliczanką tworzy związki wyrazowe o charakterze ożywień	objaśnia związki między warstwą językową, brzmieniową i semantyczną utworu poetyckiego

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Na wiosnę piękniejszy wieje wiatr...”. Grupa podmiotu i grupa orzeczenia	zna pojęcie <i>grupa podmiotu</i> zna pojęcie <i>grupa orzeczenia</i>	objaśnia pojęcie <i>grupa podmiotu</i> objaśnia pojęcie <i>grupa orzeczenia</i> zapisuje pytania o różne części zdania	wyodrębnia grupę podmiotu i grupę orzeczenia w zdaniach	porównuje budowę grupy podmiotu i grupy orzeczenia	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat budowy grupy podmiotu i grupy orzeczenia w zdaniu
„Między smutkiem i radością... ła się kręci w oku”. Pisownia wyrazów z <i>q</i> i <i>ę</i>	dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>q</i> i <i>ę</i> w podanym zestawie ortogramów	zna wybrane reguły pisowni <i>q</i> oraz <i>ę</i>	stara się stosować reguły pisowni <i>q</i> i <i>ę</i> w podanym zestawie ortogramów	poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>q</i> i <i>ę</i> w podanym zestawie ortogramów	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>q</i> i <i>ę</i>
Gdy kąpią tży. O uczuciach i refleksjach w wierszu”. Julian Kornhauser, <i>Wyciągnięta ręka</i>	czyta uważnie tekst wiersza opowiada o uczuciach towarzyszących czytaniu wiersza	opowiada o zdarzeniu z wiersza	określa podmiot liryczny w wierszu używa ze zrozumieniem słowa <i>tolerancja</i> w wypowiedzi o wierszu	analizuje zmiany uczuć bohatera wiersza proponuje sposób recytacji wiersza oddający nastrój i emocje	wygłasza tekst, dokonuje jego interpretacji głosowej

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Rozumieć się bez słów”. O mowie niewerbalnej	zna pojęcie <i>mowa niewerbalna</i> reaguje na pozawerbalne środki porozumiewania się podaje nazwy różnych uczuć	objaśnia pojęcie <i>mowa niewerbalna</i> rozpoznaje emocje na podstawie wyrazu twarzy rozpoznaje natężenie emocji	wskazuje przykłady mowy niewerbalnej na podstawie tekstu rozpoznaje emocje wyrażane gestami stosuje ze zrozumieniem wyraz <i>ekspresja</i>	rozpoznaje emocje wyrażane postawą nazywa emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji	tworzy wypowiedzi ustne, w których swobodnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu
„I tylko... wysp tych nie ma. W poszukiwaniu epitetów”. Małgorzata Strzałkowska, <i>Kosze pełne snów</i>	zna pojęcie <i>epitet</i> opowiada o snach z wiersza	objaśnia pojęcie <i>epitet</i>	wskazuje epitety w wierszu zestawia epitety o podobnych znaczeniach i przeciwstawne	wskazuje na przykładach różnice między określeniami informującymi i oceniającymi wyszukuje epitety nieprecyzyjne i podejmuje próbę wyjaśnienia zasadności ich użycia w wierszu	dostrzega, komentuje i objaśnia związki pomiędzy warstwą językową i znaczeniową utworu poetyckiego

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Chodzić z głową w chmurach. Porównanie”. Józef Ratajczak, <i>Obłoki</i>	zna pojęcie <i>porównanie</i> wymienia elementy krajobrazu ukazanego w wierszu zna różne wyrazy łączące człony porównania	objaśnia pojęcie <i>porównanie</i> wymienia, do czego zostały porównane obłoki objaśnia znaczenie porównań, używa ich w zdaniu	wskazuje w tekście przykłady porównań wyjaśnia, jakie słowo wykorzystano do połączenia dwóch porównywanych elementów	tworzy porównania używa we właściwym kontekście związku wyrazowego <i>chodzić z głową w chmurach</i>	opisuje krajobraz, wykorzystując funkcjonalnie poetyckie środki językowe
„Niezwykłe spotkania słów. O poetyckiej przenośni”. Wincenty Faber, <i>Pogoda</i>	zna pojęcie <i>metafora (przenośnia)</i>	objaśnia pojęcie <i>metafora (przenośnia)</i>	wskazuje przenośnie w wierszach wyjaśnia znaczenie kilku metafor używanych w życiu codziennym	objaśnia znaczenie metafor w wierszu opowiada o ulubionej pogodzie, używając metafory	analizuje tekst na poziomie metaforycznym
„Niecodziennie i świątecznie...”. O związkach wyrazowych w zdaniu	zna pojęcie <i>związek wyrazowy</i> i pojęcie <i>związek główny</i> wyodrębnia związek główny w zdaniu	objaśnia pojęcie <i>związek wyrazowy</i> i pojęcie <i>związek główny</i> tworzy poprawne związki wyrazowe w swoich wypowiedziach wyodrębnia związki poboczne w zdaniu	wyszukuje związki wyrazowe w zdaniu objaśnia, na jakiej podstawie wyrazy łączą się w związki wyrazowe wyodrębnia logiczne związki wyrazów w zdaniu przedstawia na wykresie związki między wyrazami	tworzy logiczne i poprawne struktury zdaniowe przedstawia strukturę zdania na schemacie	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat budowy grupy podmiotu i grupy orzeczenia w zdaniu

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Co wiatrom w duszy gra...”. Julian Tuwim, <i>Dwa wiatry</i>	określa temat wiersza rozpoznaje w tekście wybrane środki poetyckie	opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu określa funkcję wybranych środków poetyckich w wierszu	interpretuje tekst poprzez przekład intersemiotyczny rozpoznaje w tekście epitety, porównania, ożywienia, uosobienia, przenośnie i określa ich funkcje	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych środkach poetyckich i ich funkcjach podczas analizy wiersza i tworzenia wypowiedzi inspirowanych tekstem	twórczo wykorzystuje wiedzę o cechach języka poetyckiego oraz języka informacyjnego w działaniach inspirowanych treścią wiersza
„W raju łakomczuchów. Opis miejsca”. Opis miejsca – rady dla piszących Roald Dahl, <i>Charlie i fabryka czekolady</i> (fragment)	zna kompozycję opisu miejsca przy wsparciu nauczyciela tworzy prosty opis miejsca	używa ze świadomością celu określeń opisujących elementy wyposażenia miejsca tworzy prosty opis miejsca, korzystając z rad dla opisujących miejsce	używa ze świadomością celu wyrazów bliskoznacznych oraz określeń wartościujących tworzy opis miejsca, używając różnorodnych środków językowych	określa atmosferę miejsca tworzy poprawny językowo i kompozycyjnie opis miejsca	tworzy bezbłędny językowo opis miejsca – oryginalny pod względem treści i stylu
„Od słowa do słowa i plotka gotowa”. Jan Brzechwa, <i>Ptasie plotki</i>	nazywa wrażenia i emocje, jakie wzbudza w nim czytany tekst rozumie znaczenie słowa <i>plotka</i> rozumie, że plotkowanie jest zachowaniem postrzeganym negatywnie	analizuje rozwój zdarzeń w tekście używa poprawnie słowa <i>plotka</i> w wybranych związkach wyrazowych do opisu zdarzeń z wiersza	określa funkcję uosobienia zastosowanego w tekście objaśnia znaczenia powiedzeń dotyczących plotki w kontekście sytuacji wiersza	określa motywy działania bohaterów wiersza wyraża swoje zdanie na temat negatywnych zachowań językowych, używając właściwych argumentów na poparcie stanowiska	tworzy opowieść inspirowaną tekstem – oryginalną pod względem treści, formy języka i stylu

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Rozdział V Historie nie z tej ziemi					
„O książkach, czytaniu i niezwykłych bibliotekach”. Notatka – rady dla piszących Jacek Cygan, <i>Cała Polska czyta dzieciom</i> (fragment)	czyta informacje na temat akcji „Cała Polska czyta dzieciom” czyta rady dla piszących notatkę przy wsparciu nauczyciela tworzy prostą notatkę na temat książki	zna dzieje książki, wymienia formy książek rękopiśmiennych, drukowanych i nowoczesnych tworzy notatkę na temat książki, korzystając z rad dla piszących notatkę	zapisuje informacje dotyczące bibliobusów w tabeli zapisuje notatkę o książce cyfrowej, korzystając z rad dla piszących notatkę	projektuje tabelę do zapisu informacji o bibliobusach zapisuje poprawną językowo notatkę o różnicach między książką tradycyjną i cyfrową	tworzy bezbłędne językowo, oryginalne i urozmaicone pod względem graficznym formy notatek
„Festiwale i parady, czyli lato pod znakiem kultury”. Pisownia wyrazów wielką i małą literą	dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni wyrazów wielką i małą literą w podanym zestawie ortogramów korzysta ze słownika ortograficznego	zna wybrane reguły pisowni wyrazów wielką i małą literą	stara się stosować reguły pisowni wyrazów wielką i małą literą w podanym zestawie ortogramów	poprawnie zapisuje wyrazy wielką i małą literą w podanym zestawie ortogramów	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni wielką i małą literą

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Opowiem wam, jak zaginał...”. Małgorzata Strękowska-Zaremba, <i>Detektyw Kefirek</i> (fragment) – radę dla rozmawiających przez telefon	opowiada krótko o wybranym zdarzeniu z fragmentu powieści czyta rady dla rozmawiających przez telefon	przedstawia zdarzenia w kolejności chronologicznej prowadzi rozmowę telefoniczną, korzystając z rad	ocenia prawdopodobieństwo zdarzeń, uzasadnia swoje zdanie prowadzi rozmowę telefoniczną, używa odpowiednich zwrotów grzecznościowych	wypowiada się na temat zachowania bohatera, używając we właściwym kontekście zwrotów <i>mieć czyste sumienie</i> oraz <i>mieć coś na sumieniu</i> rozdzieli nieoficjalną i oficjalną sytuację rozmowy telefonicznej	prowadzi interesującą rozmowę telefoniczną, nawiązuje z odbiorcą kontakt, podtrzymuje go oraz dostosowuje komunikat do celu wypowiedzi i sytuacji komunikacyjnej
„Ciepło, cieplej, gorąco... skarb!”. Mark Twain, <i>Przygody Tomka Sawyera</i> (fragment) – radę dla wysyłających SMS-y	określa cel wyprawy opowiada o przeżyciach bohaterów czyta rady dla wysyłających SMS-y wie, że wiadomości SMS muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym	opisuje drogę, którą bohaterowie przebyli, aby dostać się do jaskini cytuje argumenty, których użył bohater wprowadza zwroty grzecznościowe w wiadomościach SMS	rysuje plan pieczary i zaznacza trasę wędrowki podaje wyrazy nazywające różne emocje chłopców stosuje zasady interpunkcji w wiadomościach SMS	wymyśla znaki oznaczające drogę na planie pieczary opisuje, jak zmieniał się nastrój każdego z chłopców zapisuje poprawną, komunikatywną wiadomość SMS	pisze bezbłędną językowo i oryginalną pod względem treści wiadomość SMS

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Tajemnice indiańskich ścieżek”. Alfred Szklarski, <i>Tomek na wojennej ścieżce</i> (fragment)	wyszukuje w tekście informacje na temat okoliczności walki między bohaterami zapisuje plan zdarzeń utworu opisuje na podstawie tekstu wygląd konia Indianina zna indiańskie imię Stanisława Supłatowicza	cytuje informacje na temat okoliczności walki zwraca uwagę na jednolitość językową w zapisie planu zdarzeń czyta informacje na temat Indian wymienia kilka imion znaczących	opisuje przebieg walki sporządza notatkę na temat zdarzeń w dowolnej formie wypowiada się na temat zwyczajów Indian wymyśla imiona znaczące dla osób o podanych cechach	ocenia zachowanie bohaterów wprowadza dodatkowe elementy graficzne wzbogacające notatkę uzasadnia tezę, że Tomek znał obyczaje Indian wymyśla imiona znaczące dla osób z najbliższego otoczenia	twórczo wykorzystuje w swoich pracach i projektach informacje wyszukane w sieci oraz tekstach literackich
„Plecak pełen przygód”. Powtórzenie pisowni wyrazów z <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i>	wyszukuje wyrazy z <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i> w podanym zestawie wyrazów korzysta ze słownika ortograficznego	stara się stosować reguły ortograficzne do poprawnego zapisu wyrazów z <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i> w podanym zestawie ortogramów	zapisuje poprawnie większość wyrazów z <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i> w podanym zestawie ortogramów	zapisuje poprawnie wszystkie wyrazy z <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i> w podanym zestawie ortogramów	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i>

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Przepraszam, którędy do skarbów?”. Mowa znaków	przy wsparciu nauczyciela odczytuje szyfr zna pojęcie <i>piktogram</i> wie, co oznaczają proste piktogramy	samodzielnie odczytuje szyfr objaśnia pojęcie <i>piktogram</i> odczytuje wybrane piktogramy	odczytuje zapis alfabetem Morse’a wymienia różne rodzaje piktogramów	odczytuje drogę na mapie za pomocą znaków legendy zapisuje rady na podstawie piktogramów projektuje mapę	twórczo wykorzystuje wiedzę na temat znaków i piktogramów w swoich pracach i projektach
„Poszukiwacze skarbów wysyłają pozdrowienia”. Kartka z pozdrowieniami – rady dla piszących	zna pojęcia <i>nadawca</i>, <i>odbiorca</i> czyta rady dla piszących pozdrowienia przy wsparciu nauczyciela pisze pozdrowienia, zapisuje poprawnie adres	używa ze zrozumieniem terminów <i>nadawca</i>, <i>odbiorca</i> pisze pozdrowienia, korzystając z rad dla piszących pozdrowienia, stosuje zwroty grzecznościowe	określa na podstawie treści pozdrowień odbiorców pocztówek uwzględnia w zapisie pozdrowień wszystkie elementy kompozycyjne	przycacza wyrazy i sformułowania pozwalające ustalić odbiorców pozdrowień pisze rozwinięte treściowo i poprawne językowo oraz ortograficznie pozdrowienia	pisze bezbłędne językowo pozdrowienia – oryginalne pod względem treści i stylu
Film stary jak świat”. Witold Bobiński, <i>Idę do kina</i> (fragment)	wyszukuje potrzebne informacje w tekście wymienia kilka planów filmowych	cytuje informacje z tekstu zna pojęcia <i>kadr</i> oraz <i>plan filmowy</i>	pisze notatkę na temat historii kina omawia pojęcia <i>kadr</i> oraz <i>plan filmowy</i> omawia sposób filmowania w poszczególnych planach filmowych	prezentuje w ciekawej formie graficznej notatkę na temat historii kina określa i uzasadnia właściwości i funkcje poszczególnych planów filmowych	twórczo wykorzystuje w swojej pracy informacje na temat tworzywa i wybranych środków wyrazowych sztuki filmowej

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Bliskie spotkania trzeciego stopnia... z wyrazami”. O synonimach	zna pojęcie <i>synonim</i>, wyraz <i>bliskoznaczny</i> zestawia ze sobą wyrazy o podobnym znaczeniu	objaśnia pojęcie <i>synonim</i>, wyraz <i>bliskoznaczny</i> dobiera właściwe wyrazy bliskoznaczne	wskazuje synonimy zastępuje powtarzające się wyrazy synonimami	stosuje synonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi zestawia związki frazeologiczne z ich synonimami	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat wyrazów bliskoznacznych w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych
„W małym kinie nikt już nie gra dzisiaj na pianinie...”. Konstanty Ildefons Gałczyński, <i>Małe kina</i> (fragment)	opowiada o swojej wizycie w kinie wymienia kilka gatunków filmowych wymienia ulubione filmy	opisuje własnymi słowami kino przedstawione wierszu zna pojęcie <i>gatunek filmowy</i> przedstawia tematykę ulubionych filmów dopasowuje gatunki filmowe do ich opisów tworzy zbiór zasad dotyczących zachowania w kinie	omawia wrażenia odbiorcze związane z lekturą wiersza objaśnia na przykładach pojęcie <i>gatunek filmowy</i> wyjaśnia, co wyróżnia film animowany spośród innych gatunków filmowych	przytacza epitety i przenieśnię tworzące nastrój w wierszu	przedstawia własne stanowisko w związku z omawianym problemem, formułuje przemyślane, twórcze uwagi

KRYTERIA OGÓLNE

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
I. Kształcenie literackie i kulturowe	wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej	omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach	porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach analizuje obrazy poetyckie w czytanych utworach	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy tekstów podejmujących grę z konwencją literacką analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich	interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów dostrzega i objaśnia związki pomiędzy warstwą językową, brzmieniową
	zna pojęcie <i>fikcja literacka</i> wymienia prawdopodobne (realistyczne) elementy świata przedstawionego	odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości wymienia nieprawdopodobne (fantastyczne) elementy świata przedstawionego	odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości wypowiada się na temat fantastyki w baśniach	określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej wypowiada się na temat elementów fantastycznych w utworach współczesnych	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	rozpoznaje czytany utwór jako baśń, hymn	wskazuje cechy gatunkowe baśni, hymnu	analizuje cechy baśni tradycyjnej i współczesnej	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji	i semantyczną utworów poetyckich w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska ma szerokie kompetencje w zakresie odbioru różnych tekstów
	zna pojęcie <i>epitet</i>, <i>porównanie</i>, <i>przenośnia</i>, <i>uosobienie</i>, <i>ożywienie</i>	odróżnia uosobienie od ożywienia	wskazuje w tekście literackim epitety, porównania, przenośnie (w tym uosobienia i ożywienia)	objaśnia funkcje językowych środków stylistycznych w czytanych utworach	
	wskazuje i omawia tytuł w utworu	nadaje tytuły wybranym częściom utworu	dostrzega funkcję tytułu jako elementu konstrukcyjnego utworu	analizuje wpływ tytułu na odbiór tekstu	
	rozpoznaje wers, zwrotkę i refren, wskazuje rymy w wierszu	odróżnia wiersz ciągły od stroficznego i rymowy od wiersza bez rymów	określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę sylab w wersie jako elementy rytmizujące wypowiedź	używa funkcjonalnie pojęć <i>wiersz ciągły</i>, <i>stroficzny</i>, <i>rymowy</i>, <i>bezrymowy</i> podczas analizy wiersza	
	wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność	omawia wydarzenia fabuły	analizuje przebieg zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność	funkcjonalnie stosuje słownictwo określające następstwo zdarzeń	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	zna pojęcie <i>dialog</i>, wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu	objaśnia pojęcie <i>dialog</i>	porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora	omawia sposób zapisu dialogu w tekście	kultury
	zna pojęcia <i>podmiot liryczny, narrator, bohater</i>	omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego	wypowiada się na temat uczuć i przeżyć bohatera, podmiotu lirycznego,	określa motywy działania bohatera, określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu	
	zna pojęcia <i>narrator, narracja</i>	odróżnia autora od narratora	objaśnia funkcję narracji w tekście	dostrzega różne formy narracji w tekście	
	wskazuje w tekście bohatera głównego	określa cechy bohatera głównego	prezentuje swój pogląd na temat bohatera głównego	posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do postaci głównej w utworze	
	określa tematykę utworu	omawia tematykę utworu	określa problematykę utworu	omawia problematykę utworu	
	nazywa swoje reakcje czytelnicze	opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich	opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury	opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	• objaśnia dosłowne znaczenia w tekstach	• rozumie proste przerośne znaczenia w tekstach	• odróżnia znaczenia dosłowne od prostych znaczeń przerośnych	• funkcjonalnie wykorzystuje swoją wiedzę do objaśnienia przerośnych znaczeń w tekstach	
	• wypowiada się na temat sytuacji bohaterów literackich	• określa doświadczenia bohaterów literackich	• porównuje sytuację bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami	• komentuje sytuację bohaterów literackich w odniesieniu do doświadczeń współczesnych nastolatków	
	• wypowiada się na temat wybranych zagadnień i znaczeń utworu	• przedstawia własne rozumienie utworu	• uzasadnia swoje rozumienie utworu	• funkcjonalnie używa różnych środków językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu	
	• podejmuje próbę interpretacji tekstów	• wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne	• wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich	• wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o różnych tekstach kultury	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	wypowiada się na temat postaci i zdarzeń	wskazuje pozytywne i negatywne cechy bohaterów oraz aspekty sytuacji	prezentuje swój pogląd na temat bohaterów i sytuacji	postępuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji	
	wskazuje wartości piękna, dobra, prawdy w czytanych utworach	wskazuje wartości ważne dla bohaterów literackich	zestawia wartości i ich przeciwieństwa utworach na zasadzie kontrastu	odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury	
	rozpoznaje tekst literacki	rozpoznaje tekst informacyjny	odróżnia tekst literacki od informacyjnego	określa funkcje tekstu literackiego i informacyjnego	
	wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost	odczytuje informacje wyrażone wprost	dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio	odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio	
	określa temat tekstu	wyciąga wnioski z tekstu	określa główną myśl tekstu	analizuje i interpretuje główną myśl tekstu	
	zna pojęcie <i>tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit</i>	wyodrębnia w tekście części kompozycyjne	określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia	omawia relacje między częściami wypowiedzi	

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	wydobywa z tekstu wskazane informacje	porządkuje informacje z tekstu	odróżnia informacje ważne od drugorzędnych	hierarchizuje informacje	
	rozpoznaje czytany utwór jako komiks	wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie komiksu do jego odbioru	charakteryzuje komiks jako tekst kultury	
	odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego	rozpoznaje różne teksty kultury	wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru	objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych	

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	• posługuje się terminami <i>scena, aktor, gra aktorska, dekoracja</i> w kontekście widowiska teatralnego • przedstawia wybrane fakty dotyczące historii kina • odróżnia film od programu informacyjnego	• posługuje się terminami <i>kostium, rekwizyt, charakteryzacja, muzyka</i> w kontekście widowiska teatralnego • posługuje się pojęciami związanymi z filmem (<i>scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska, muzyka, reżyser, kadr, plan filmowy</i>) • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe	• wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne • rozpoznaje poszczególne plany filmowe • wyjaśnia różnicę między filmem animowanym a innymi gatunkami filmowymi	• rozpoznaje środki wyrazu charakterystyczne dla pantomimy • określa właściwości i funkcje poszczególnych planów filmowych • nazywa tworzywo przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, dźwięk)	
	• zna pojęcie <i>adaptacja utworu literackiego</i>	• objaśnia pojęcie <i>adaptacja utworu</i> w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych	• wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją	• wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną i radiową	
	• wypowiada się na temat treści tekstów kultury	• porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia	• komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia	• odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	dokonyje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją realistyczną (np. ilustracja)	dokonyje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks)	dokonyje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną (np. plakat)	dokonyje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką)	
	z uwagą odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży	świadomie odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży	wykorzystuje swoją wiedzę na temat tekstów kultury, odbierając filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży	aktywnie odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, czyniąc je źródłem swoich działań twórczych	
II. Kształcenie językowe	wie, na jakie pytania odpowiada rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki	rozpoznaje w wypowiedziach rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki	wskazuje różnice między rzeczownikiem, czasownikiem, przymiotnikiem i przysłówkiem	określa funkcje rzeczownika, czasownika, przymiotnika, przysłówka w tekście	świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa,

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	rozpoznaje formy bezokolicznika	dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi	rozumie funkcję bezokolicznika	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika w swoich wypowiedziach	składni, fleksji i fonetyki swobodnie stosuje wiedzę na temat budowy zdania i budowy tekstu wypowiedziach ustnych i pisemnych
	rozpoznaje w tekście formy liczb odmiennej części mowy	rozpoznaje w tekście formy czasów i rodzajów gramatycznych	rozpoznaje w tekście formy osób	określa funkcje form liczb, czasów, rodzajów i osób w wypowiedzi	funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu
	używa przymiotników i przysłówków we właściwych kontekstach	rozumie rolę przymiotników i przysłówków w opisie świata	uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości	używa we właściwych kontekstach przymiotników i przysłówków o różnych natężeniach cechy	swobodnie wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji
	stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennej	przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennej, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej	stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennej	stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennej	przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i ortografii przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w każdej sytuacji komunikacyjnej świadomie

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	zna pojęcia <i>podmiot, orzeczenie, określenia</i>	rozpoznaje podmiot i orzeczenie w zdaniu	rozpoznaje funkcje składniowe orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu	wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu	i funkcjonalnie wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi samodzielnie poszerza wiedzę i umiejętności poza treści przewidziane podstawą programową i programem nauczania
	wie, że wyrazy w zdaniu łączą się w związki wyrazowe	wyodrębnia związek główny	rozdziela wyrazy określone i określające	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie zdania w swoich wypowiedziach	
	rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące	używa celowo wypowiedzi oznajmujących, pytających i rozkazujących	używa wypowiedzi wykrzyknikowych ze świadomością ich funkcji	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzi ze względu na cel wypowiedzi	
	wie, jak zbudowane jest zdanie	odróżnia zdanie od wypowiedzenia bez czasownika	wyodrębnia równoważnik zdania w tekście	funkcjonalnie stosuje w praktyce językowej zdania i równoważniki zdań	

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	zna pojęcie <i>zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte</i>	rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte oraz nierozwinięte i rozumie ich funkcje	przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki zdań i odwrotnie	rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych	
	stosuje formy grzecznościowe w swoich wypowiedziach	posługuje się oficjalną i nieoficjalną formą polszczyzny	posługuje się oficjalną i nieoficjalną formą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form	zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej formie polszczyzny	
	przedstawia się w kilku zdaniach w różnych sytuacjach komunikacyjnych	dostosowuje sposób powitania i pożegnania do sytuacji komunikacyjnej	stosuje formy grzecznościowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej (pozdrowienia, list, życzenia SMS)	dostosowuje sposób wyrażania się do sytuacji komunikacyjnej	
	rozumie dosłowne znaczenia wyrazów w wypowiedzi	rozumie proste przerośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi	odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów znaczeń przerośnych	świadomie wykorzystuje wyrazy o przerośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	rozumie znaczenie wybranych stałych związków wyrazowych poznanych na lekcjach	używa w swoich wypowiedziach wybranych stałych związków wyrazowych poznanych na lekcjach	używa stałych związków wyrazowych zrozumieniem i świadomością celu	świadomie wykorzystuje stałe związki wyrazowe do bogacenia warstwy językowej własnych wypowiedzi	
	tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje, np. prośbę, polecenie, podziękowanie, przepraszanie	stosuje różne typy wypowiedzi w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi	posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi	podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się	
	zna pojęcie <i>synonim</i>, wyraz <i>bliskoznaczny</i>	wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami	świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami	funkcjonalnie stosuje synonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi	
	w sposób logiczny i spójny wypowiada się na tematy związane z otaczającą rzeczywistością	wie, że treść tworzonych zdań powinna nawiązywać do wcześniejszych części tekstu	używa spójników i zaimków (bez znajomości terminów – etap propedeutyczny) w celu zespolenia tekstu	stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	rozumie, że tekst jest komunikatem	rozdziela typy komunikatu: informacyjny, literacki, ikoniczny	wie, że niektóre komunikaty różnią się systemem znaków	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach komunikatów	
	zna pojęcia <i>nadawca</i> i <i>odbiorca wypowiedzi</i>, posługuje się nimi w odniesieniu do różnych sytuacji codziennych	identyfikuje nadawcę wypowiedzi w opowiadaniach, powieściach, baśniach	identyfikuje i opisuje nadawcę wypowiedzi lirycznej	funkcjonalnie posługuje się terminami nadawca odbiorca wypowiedzi podczas odbioru tekstów kultury	
	określa sytuację komunikacyjną	rozumie wpływ sytuacji komunikacyjnej na kształt wypowiedzi	dostosowuje sposób wyrażania się i zachowania do sytuacji komunikacyjnej	posługuje się różnymi werbalnymi i pozawerbalnymi środkami komunikacji – stosownie do sytuacji	
	rozpoznaje komunikaty wyrażane za pomocą gestów	rozpoznaje i nazywa uczucia wyrażane za pomocą mimiki	rozpoznaje znaczenie różnych niewerbalnych środków komunikacji	nazywa i komentuje emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji pozasłownej	

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	zna pojęcia <i>głoska, litera, sylaba</i>	objaśnia różnicę pomiędzy głoską i literą	określa funkcje głosek, liter, sylab	wykorzystuje wiedzę o głoskach, literach i sylabach w analizie warstwy brzmieniowej tekstów	
	zna pojęcie <i>etykieta językowa</i> i stara się stosować jej zasady	stosuje zasady etykiety językowej w sytuacjach codziennych	przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji	przestrzega zasad etykiety językowej podczas komunikacji za pomocą narzędzi nowoczesnych technologii informacyjno – komunikacyjnych	

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	zna reguły pisowni: – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach	stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni: – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów	stosuje w większości wyrazów reguły pisowni: – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów	stosuje we wszystkich wyrazach reguły pisowni: – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów	
	zamyka wypowiedzenia oznajmujące kropką	stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń	stosuje poprawnie kropkę w zapisie dat	poprawnie używa różnych znaków interpunkcyjnych	
III. Tworzenie wypowiedzi	krótko wypowiada się na zadany temat związany z otaczającą rzeczywistością	aktywnie uczestniczy w rozmowie na zadany temat	wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury	świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi	pisze bezbłędne językowo, oryginalne pod względem treści i stylu różne formy

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	zna pojęcie <i>argument</i>	rozpoznaje argumenty w wypowiedzi	posługuje się argumentami w rozmowie	używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska	wypowiedzi swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu w swoich wypowiedziach ustnych operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych w sposób szczególny dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi zapisuje teksty w sposób przejrzysty z wielką dbałością o stronę graficzną i wydzielenie myślowe w formie akapitów podejmuje działalność literacką i kulturalną prowadzi blog internetowy redaguje twórcze,
	tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi	zna pojęcie <i>akapit</i> i rozumie jego funkcję w wypowiedzi	tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym	tworzy semantycznie pełne i bogate językowo wypowiedzi	
	wyszukuje w tekście informacje	ocenia przydatność uzyskanych informacji	dokonuje selekcji informacji	wypracowuje skuteczne metody selekcji informacji	
	tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia	tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia	tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia	tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych, stosuje funkcjonalnie różne środki językowe	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	wygłasza tekst z pamięci	recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy	artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu	recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją i napięciem emocjonalnym	oryginalne teksty informacyjne o szkole przeznaczone do gazetki lub na stronę internetową
	sporządza według podanego wzoru odtwórczy plan ramowy wypowiedzi	sporządza samodzielnie odtwórczy i twórczy plan ramowy wypowiedzi	stosuje jednolitą formę wypowiedzi (bez czasownika) w zapisie planu ramowego	dba o zwięzłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego	
	redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach	tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilkudzaniowej wypowiedzi, planu	rozplanowuje kompozycję układu treści w notatce	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek	
	opowiada o treści przeczytanych utworów	omawia problematykę przeczytanych utworów	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o języku w swoich wypowiedziach na temat tekstów	opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów kultury	

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	wie, że współczesne komunikaty (SMS, e-mail) muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym	używa właściwych zwrotów grzecznościowych w swoich wiadomościach SMS oraz korespondencji internetowej	zapisuje poprawne, komunikatywne wiadomości SMS	zna i stosuje zasady netykiety w komunikacji internetowej	
	tworzy według podanego wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohatera tekstu	tworzy samodzielnie opowiadania na tematy związane z treścią poznanych utworów	tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi opowiadania na podstawie tekstu	tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów	
	odwołuje się do swojej wiedzy o języku w tworzonych wypowiedziach	stosuje zwroty grzecznościowe w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych	funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych	funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach	
IV. Samokształcenie	czyta poprawnie tekst, wyznaczając głosowo granice zdań	czyta poprawnie tekst, zwracając uwagę na znaki interpunkcyjne	czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa	czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści	wykorzystuje narzędzia TIK (np. smartfon, tablet) do zapisywania i katalogowania

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	zapisuje odręcznie informacje pozyskane z różnych źródeł	porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje	zapisuje informacje za pomocą edytora tekstu	opracowuje własne sposoby szybkiego i efektywnego zapisywania informacji	informacji opracowuje własne bazy informacji, np. kartoteki, fiszki z hasłami, foldery plików wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem z zasobów internetowych (odpowiedzialność, uczciwość, poszanowanie cudzej własności) bierze udział i odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych z języka polskiego
	korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe)	wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce i rozwijaniu pasji	selekcjonuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych	gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji	
	korzysta z zasobów szkolnej biblioteki	zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych	korzysta z zasobów bibliotek <i>on-line</i>	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w docieraniu do informacji	
	korzysta ze słownika ortograficznego potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii	zna budowę słownika ortograficznego wyszukuje hasła w encyklopedii	korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych korzysta z informacji zawartych w encyklopedii	określa funkcje słowników korzysta ze słowników <i>on-line</i>	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	ma świadomość, że nie wszystkie informacje w internecie są prawdziwe	ocenia przydatność uzyskanych informacji	konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, szczególnie internetowych	krytycznie ocenia i weryfikuje informacje uzyskane z różnych źródeł	
	korzysta z internetu w celach edukacyjnych	rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów internetu	zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich	postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań	
Lektura obowiązkowa i uzupełniająca	czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego	czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony	czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki	czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami	chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym, nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności nie rokuje osiągnięcia nawet minimalnego postępu.